

Jaarverslag 2025

**Over de werkzaamheden van de
Rekenkamer Altena**

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
1.1	Doel en samenstelling	3
1.2	Over dit jaarverslag	4
2.	Overzicht 2025	5
2.1	Activiteiten 2025	5
2.2	Afgeronde onderzoeken	5
2.3	Gestarte onderzoeken	9
2.4	Navolging van aanbevelingen	10
2.5	Financiële verantwoording 2025	11

1. Inleiding

In dit verslag legt de Rekenkamer gemeente Altena verantwoording af over haar werkzaamheden in het jaar 2025. In dit verslag staat welke activiteiten zijn uitgevoerd, wat ermee is bereikt en wat de inzet en kosten waren.

1.1 Doel en samenstelling

Doel

De Rekenkamer van de gemeente Altena levert een bijdrage aan het verbeteren van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. Ook gemeenschappelijke regelingen en instellingen waarvan de activiteiten geheel of in belangrijke mate door de gemeente worden bekostigd, worden hiertoe gerekend. De Rekenkamer ondersteunt de raad daarbij in zijn controlerende (en kaderstellende) rol. Dit doet zij door gericht onderzoek te doen en praktische adviezen te geven aan en voor de gemeente.

Samenstelling

De Rekenkamer bestond in 2025 uit drie externe leden:

- de heer drs. Govert Schermers, voorzitter
- mevrouw drs. Trude Rietveld
- de heer drs. Peter van den Boogert

De termijn van mevrouw Rietveld liep eind 2025 af. Zij is per 27 januari 2026 (met terugwerkende kracht) herbenoemd voor een periode van 6 jaar.

De Rekenkamer wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris vanuit de griffie. In 2025 werd de Rekenkamer ondersteund door mevrouw Laure ter Stege, raadsadviseur en tijdens haar zwangerschapsverlof, door de griffier Hans Peet.

Voor meer achtergrondinformatie, zoals de doelstelling van de Rekenkamer, de verordening en het Reglement van orde wordt verwezen naar de website van de gemeente Altena¹.

¹ [Gemeente Altena: Rekenkamer](#)

1.2 Over dit jaarverslag

Afgelopen jaren heeft de Rekenkamer het onderzoeksprogramma voor het lopende jaar gecombineerd met het jaarverslag, om zo de samenhang zichtbaar te maken over het verslagjaar heen. De Rekenkamer heeft een groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen. De groslijst is in april 2025 geactualiseerd op basis van een gesprek met een afvaardiging van de fracties op 8 april 2025. In het Jaarverslag van 2024 is de meest actuele lijst opgenomen, zie [2025-04-18 Jaarverslag 2024 Rekenkamer Altena](#). De Rekenkamer maakt na installatie kennis met de nieuwe raad en zal dan ook onderzoeksonderwerpen ophalen. Daarna wordt een nieuw onderzoeksonderwerp gekozen.

Op basis van artikel 12 van de Verordening gemeentelijke rekenkamer Altena 2024, wordt dit jaarverslag ter kennisgeving aan de raad aangeboden.

De Rekenkamer dankt de gemeenteraad, ambtelijke organisatie en college van burgemeesters en wethouders voor de samenwerking in het afgelopen jaar.

- - - - -

2. Overzicht 2025

2.1 Activiteiten 2025

In 2025 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd

- In 2025 heeft de Rekenkamer 12 maal vergaderd.
- Op 31 januari 2025 was de Rekenkamer aanwezig bij de jaarlijkse heidag van de gemeenteraad.
- Op 18 maart 2025 is gelet op de Verordening gemeentelijke Rekenkamer Altena 2024, de huidige voorzitter herbenoemd als lid van de gemeentelijke Rekenkamer Altena voor de periode tot 1 april 2031.
- In april 2025 is het jaarverslag aan de gemeenteraad aangeboden over de activiteiten van de Rekenkamer over 2024.
- Op 8 april 2025 vond een gesprek plaats met raads- en burgerleden over het onderzoek naar Dorpsraden.
- Op 8 april 2025 vond een gesprek plaats met afgevaardigden van de raad over mogelijke onderzoeksonderwerpen.
- Op 27 mei 2025 vond een gesprek plaats met de woordvoerders Jeugd over het onderzoek Jeugdhulp.
- Eind mei is een filmpje opgenomen voor de website van de gemeente Altena waarop de Rekenkamer zich presenteert, zie [Rekenkamer | Gemeente Altena](#).
- Op 3 juni 2025 is het rapport over de dorpsraden gepresenteerd in de Altenaronde.
- Op 25 november 2025 is het rapport over de jeugdhulp gepresenteerd in de Altenaronde.
- In 2025 zijn twee onderzoeken opgeleverd en zijn twee onderzoeken gestart, zie de volgende paragraaf.

2.2 Afgeronde onderzoeken

Onderzoek Dorpsraden

De Rekenkamer Altena voerde in de periode augustus 2024 tot en met maart 2025 onderzoek uit naar de dorpsraden, waarvan er in de gemeente Altena dertien zijn, in vijftien kernen. In twee kernen is er een gezamenlijke dorpsraad.

De doelstelling van het onderzoek was het bieden van inzicht in het beleid van de gemeente Altena over het kerngericht werken, daarnaast inzicht te bieden in de vorm en inzet van de dorpsraden daarbij en de rol van de gemeente. Tot slot was het doel handvatten te bieden voor verbeteringen.

De rekenkamer voerde documentenanalyse, literatuurstudie en een enquête onder de dorpsraden uit en hield interviews met medewerkers uit de ambtelijke organisatie, de wethouder, een aantal dorpsraden en een aantal raadsleden.

Aanbevelingen

Aanbevelingen voor het college:

1. Werk de nieuwe samenwerkingsafspraken tussen gemeente en dorpsraden nader uit op elementen die nu nog ontbreken of onduidelijk zijn in de afspraken uit 2019.

Stel een afwegingsmechanisme op met als doel om duidelijkheid te scheppen welke onderwerpen aan dorpsraden worden voorgelegd en hoe de besluitvorming plaatsvindt, zodat de rol en mate van zeggenschap van de dorpsraden duidelijk is. Neem de rol van de dorpsraden op in de nieuw op te stellen participatieverordening.

2. Wees duidelijk naar de dorpsraden over het gewicht van hun adviezen versus die van andere partijen in het dorp, zoals sportverenigingen en kerkgenootschappen.

3. Maak heldere afspraken over de communicatie richting dorpsraden.

Maak duidelijk wie waarvoor verantwoordelijk is en wat de rollen zijn en communiceer ook daarover. Leg in de samenwerkingsafspraken vast wat van de gemeente verwacht mag worden qua participatie bij inwonersideeën. Zorg voor een goede duiding van de nieuwe afspraken met de dorpsraden binnen de organisatie, zodat afdelingen niet qua participatie hun eigen trajecten volgen.

4. Maak intern duidelijke afspraken over reactietijden en de kwaliteit van de reacties naar dorpsraden.

Neem de positie van dorpsraden in acht, het zijn veelal vrijwilligers die overdag werken, zodat bijvoorbeeld overdag afspreken niet haalbaar is. In algemene zin: verbeter de dienstverlening door interne communicatiekanalen te optimaliseren door centraal contacten te registreren via een clientmanagementsysteem.

5. Maak een keuze in hoe om te gaan met de verantwoording op basis van de Subsidieregeling Kernenbudget Altena.

Kies óf voor een rapportageplicht aan de gemeente op de besteding van de subsidies óf maak concrete afspraken met de dorpsraden over de nakoming van de algemene publicatieplicht. Verhelder in de subsidieregeling of en zo ja hoe, naar de gemeente verantwoording dient plaats te vinden.

6. Maak afspraken over een minimale set van eisen waaraan de verantwoording naar de dorpen moet voldoen.

Aanbevelingen voor de gemeenteraad:

1. Zorg ervoor dat het college duidelijk vastlegt welke basisafspraken voor alle dorpsraden en de gemeente van toepassing zijn, zodat de maatwerkruimte niet onduidelijk groot wordt.

2. Zorg ervoor dat inbreng en adviezen van dorpsraden op eenzelfde manier behandeld kunnen worden binnen de gemeenteraad.

Vraag daarom bij twijfel door bij het college op duidelijkheid van informatie, wat betreft representativiteit van het advies voor het dorp.

Op 18 juni 2025 heeft de gemeenteraad over dit onderzoek besloten:

1. Het rapport ter kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met alle aan de raad uitgebrachte aanbevelingen uit het rapport;
3. Het college van B&W de opdracht te geven de aan het college uitgebrachte aanbevelingen uit het rapport ter hand te nemen en de gemeenteraad uiterlijk bij de Tweede Bestuursrapportage 2025 te informeren over de gezette stappen;
4. Het college van B&W de opdracht te geven de aan de dorpsraden gerichte aandachtspunten met de dorpsraden te bespreken om te bekijken hoe deze aandachtspunten opgepakt kunnen worden.

Onderzoek naar Jeugdhulp

De Rekenkamer Altena heeft in samenwerking met onderzoeksbureau B&A een onderzoek uitgevoerd naar de jeugdhulp in Altena. Het doel van het onderzoek was het bieden van inzicht in het jeugdhulpbeleid van de gemeente Altena, hoe dit beleid wordt uitgevoerd en hoe de raad wordt betrokken.

Tijdens het onderzoek zijn documenten geanalyseerd, is met inwoners gesproken die de jeugdhulp ontvangen, met uitvoerenden die direct in contact staan met deze inwoners en met beleidsmakers (beleidsmedewerkers, wethouder en raadsleden).

Het onderzoek is gestart in november 2024 en is op 25 november 2025 behandeld in de Altenaronde.

Aanbevelingen

1. Doeltreffendheid van de jeugdhulp

Aanbeveling 1.1: Los wachttijden bij de gemeentelijke toegang op korte termijn op

Actiehouder: College

Aanbeveling 1.2: Zorg voor een vaste gids per gezin

Actiehouder: College (uitvoering, bijvoorbeeld via het Stevig Lokaal Team)

2. Doelmatigheid van de jeugdhulp

Aanbeveling 2.1: Formuleer beleidsdoelen SMART en stel KPI's op voor het verbeteren van de dienstverlening

Actiehouder: Raad (kaderstelling), College (uitwerking en monitoring)

Aanbeveling 2.2: Pas methodiek procesgericht verbeteren toe bij Jeugdzorg

Actiehouder: College (regie en uitvoering), Raad (toezicht op naleving)

3. Signalering en preventie

Aanbeveling 3.1: Maak de toegang tot preventieve hulp laagdrempeliger en zichtbaarder

Actiehouder: College (uitvoering), Raad (stimuleren en monitoren)

Aanbeveling 3.2: Versterk de samenwerking en regie tussen sociale basis, toegang en specialistische hulp

Actiehouder: College (regie en uitvoering)

Aanbeveling 3.3: Bereik specifieke doelgroepen beter

Actiehouder: College (uitvoering), Raad (monitoren of dit gebeurt)

4. Overkoepelend

Aanbeveling: Veranker bovenstaande punten in de ontwikkelopdracht voor het Stevig Lokaal Team

Actiehouder: College (uitwerking), Raad (kaderstelling en goedkeuring).

Op 16 december 2025 heeft de gemeenteraad over dit onderzoek besloten:

1. Het onderzoeksrapport ter kennisgeving aan te nemen;
2. In te stemmen met alle aanbevelingen uit het rapport, waar de gemeenteraad als actiehouder is aangeduid;

3. Het college van B&W de opdracht te geven de aanbevelingen uit het rapport waar het college als actiehouders is aangeduid, ter hand te nemen en de gemeenteraad uiterlijk in maart 2026 te informeren over de uitgevoerde dan wel nog uit te voeren acties.

2.3 Gestart onderzoek

Onderzoek naar Dienstverlening

De rekenkamer is medio 2025 gestart met het onderzoek naar de dienstverlening in de gemeente. Het onderzoek beoogt enerzijds te achterhalen of de gemeente de beleidsdoelstellingen op het gebied van dienstverlening behaalt en beoogt anderzijds concreet te laten zien wat het serviceniveau van de gemeente Altena is in de praktijk.

Het onderzoek gaat daarmee in op de doeltreffendheid van zowel het beleid rondom dienstverlening als de uitvoering daarvan. Onderdeel hiervan is de rol van de raad ten aanzien van het dienstverleningsbeleid en de uitvoering daarvan.

Het onderzoek spitst zich toe op de standaard dienstverlening en op de dienstverlening op maat.

De verwachting is dat het rapport na de verkiezingen, in de Altenaronde in juni 2026, wordt behandeld.

Onderzoek naar Bestuursakkoord

Eind 2025 is een beperkt onderzoek gestart ten behoeve van het nieuwe bestuursakkoord, wat heeft geresulteerd in een Rekenkamerbrief². Centraal stonden twee vragen:

1. Welke lessen zijn er te halen uit eerder onderzoek -in Altena (2021) en andere gemeenten- naar (onder andere) het opstellen van een bestuursakkoord?
2. Welke lessen zijn er uit (de totstandkoming van) het Bestuursakkoord van 2022 te halen?

De Rekenkamerbrief is eind februari 2026 opgeleverd.

² Rekenkamerbrieven zijn bedoeld om context te schetsen, aandachtspunten mee te geven of om de raad te attenderen op relevante feiten of situaties – onderzoeksprotocol Rekenkamer gemeente Altena 2025

2.4 Navolging van aanbevelingen

Artikel 185a van de Gemeentewet luidt: Het college zendt de raad jaarlijks een overzicht van de aan het college gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van zijn standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven. In Altena wordt –zo is de afspraak- over de voortgang gerapporteerd via de Tweede Bestuursrapportage.

In de Tweede Bestuursrapportage van 2025 ontbrak dit overzicht. In de Tweede Bestuursrapportage 2025 staat: *“De bijlage inzake de opvolging van de aanbevelingen uit rekenkameronderzoeken en 213a-onderzoeken ontbreekt in deze Tweede Bestuursrapportage 2025. Ter voorbereiding op de raadsbehandeling op 11 november 2025 zal het college de gemeenteraad via een nazending informeren over de actuele stand van zaken rondom de opvolging van de aanbevelingen uit de meest recent uitgevoerde rekenkameronderzoeken en 213a-onderzoeken”.*

Deze nazending is niet voor de raadsbehandeling gedaan en ook nu (eind maart) is er nog geen verantwoording over de wijze waarop aanbevelingen zijn opgepakt.

Op de onderzoeken naar het Sportbeleid en Integriteit werd in de Tweede Bestuursrapportage 2024 niet ingegaan. De Rekenkamer gaf in het jaarverslag van afgelopen jaar aan, ervanuit te gaan dat het college hier in de volgende 2e BERAP over zou rapporteren en vroeg de raad hierop toe te zien. Zoals hierboven genoemd, is dat niet gebeurd. De opvolging van Rekenkamer-onderzoeken zou gerapporteerd worden in een RIB. Deze is niet ontvangen.

Op 18 maart 2026 is wel een RIB van het college aangeboden aan de raad over de uitvoering van de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek Jeugdhulp:

- De meeste aanbevelingen van de rekenkamer waarvan het college actiehouder was, zijn uitgevoerd. Zes van de acht aanbevelingen aan het adres van het college zijn al afgerond of lopen langer door.
- Twee toezeggingen vragen extra actie. Dit gaat om het verbeteren van de communicatie vanuit OnS Altena aan specifieke doelgroepen, en om het inzetten van de klantcontactmonitor om de kwaliteit van de dienstverlening in het sociaal domein te monitoren.

- Aan de belangrijkste verbeterpunten wordt nog langer doorgewerkt. Daarover blijft het college de raad informeren, onder andere bij de eindevaluatie van de aanpak wachttijden jeugd in 2026 en op reguliere rapportagemomenten.

2.5 Financiële verantwoording 2025

De Rekenkamer had in 2025 € 50.000 ter beschikking. Kosten werden gemaakt voor de leden van de Rekenkamer (deels onderzoek, deels maandvergoeding), het onderzoeksbureau ten behoeve van onderzoek Jeugdhulp en vormgeving van infographics.

Omschrijving	2025		
	Budget	Lasten	Resultaat
Budget totaal	€ 50.000		
Vergoedingen RKC-leden			
Vergoeding RKC-leden		€10.680	
Onderzoekskosten			
Onderzoekskosten leden RKC (uren à € 88 per uur) en bureau B&A		€ 35.241	
Overige kosten			
Bloemen, representatie en bijeenkomst extern Rekenkamer		€ 3.060	
TOTAAL	€ 50.000	€48.981	€ 1.019

Tabel 2.1: Financiële verantwoording Rekenkamer Altena 2025

Uit bovenstaande tabel blijkt dat bijna het hele budget is gebruikt.

- - - - -

Rekenkamer Altena,

Maart 2026

Nadere informatie via secretaris Rekenkamer:

I.terstege@gemeentealtena.nl

Website: Gemeente Altena: Rekenkamer